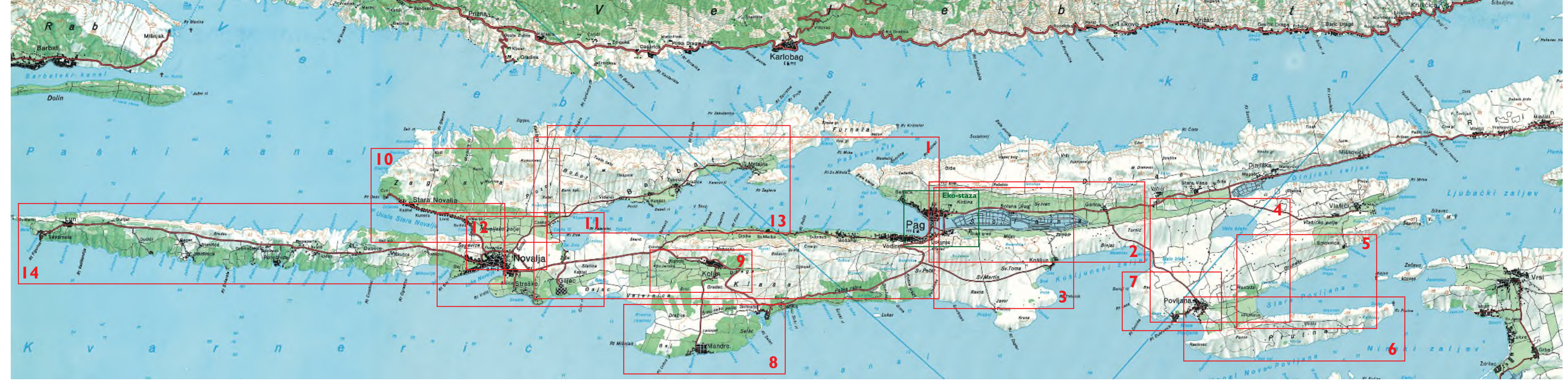

Otok PAg
TREKING & MOUNTAIN BIKING

STAZA PREMA LUNU

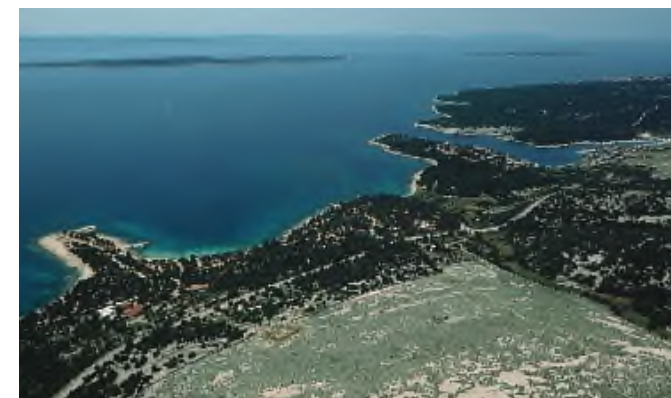
PAG - grad na istoimenom otoku, turističko, kulturno i upravno središte, datira iz 15. st., djelo hrvatskog renesansnog graditelja Jurja Dalmatinca, jedan je od rijetkih dobro očuvanih srednjovjekovnih gradova. Vrijedni kulturno - povijesni spomenici su: župna crkva Sv. Marije na glavnom trgu, Kula Skrivanč, zidine, Kneževa palača...

Samostan sestara benediktinki, pored brojnih vrijednih crkvenih relikvija i slika, čuva tradiciju spravljanja baškotina, aromatičnog dvopeka koji se može kupiti u predvorju samostana.

Osim proizvodnjom soli (paška solana stara je koliko i Pag) stanovništvo se bavi uzgojem ovaca (čuveni paški sir i janjetina), vinogradarstvom (paška žutica), poljoprivredom i ribolovom te u novije vrijeme turizmom. Posebno treba istaknuti unikatnu vrijednost paške čipke koja je i zaštitni znak prepoznatljivosti grada Paga.

U vrijeme paškog karnevala zimi, ljetnog karnevala, i tijekom sezone, odvija se bogat kulturno-zabavni i umjetnički program. Iz višestoljetne tradicije može se izdvojiti paška "Robinja" u stilu svetih prikazanja, folklor, karneval s karakterističnim kolom uz gradsku limenu glazbu, starim nošnjama, starim pjesmama i plesovima na mišnjicama (ljetni karneval se održava posljednjih dana mjeseca srpnja).

TZ grada Paga: +385 (23) 611 301. tzg-pag@zdt.t-com.hr, www.pag-tourism.hr

ŠIMUNI

POVLJANA

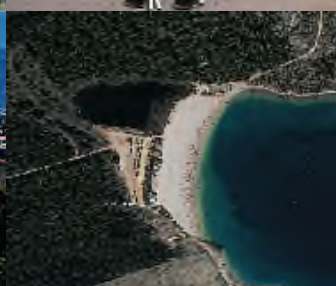
KOŠLJUN

PANORAME GRADA PAGA I NOVALJE

SOLANE U PAGU

KOLAN - naselje u unutrašnjosti otoka, 4 km od mora, za koje se može reći da je glavno poljoprivredno središte otoka Paga. Okruženo je plodnom zemljom na kojoj mještani uzgajaju povrće i vinovu lozu. U selu se nalazi manja etnografska zbirka.

TZM Kolan-Mandre: +385 (23) 698 290. info@tzkolan-mandre.com, www.tzkolan-mandre.com

NOVALJA - Idealno je smještena na pomorskim i kopnenim putevima od Kvarnera prema Dalmaciji. U blizini su poznate plaže: Zrće, Caska, Straško, Babe, Trinčel i Braničevica pogodne za sportove na vodi i sve vrste rekreacije.

Iz bogate prošlosti ističu se tri ranokršćanske bazilike iz 4. st. (ostaci se mogu vidjeti unutar crkve Majke Božje od Ružarija u središtu mjesta) te antički podzemni vodovod iz 1.st. u narodu prozvan Talijanova buža. U cijelosti isklesan ručno u živom kamenu dužine 1.042 m, širine 60 cm s devet nadzemnih otvora, danas je turistička atrakcija koja se može

PAŠKI TANAC

razgledati u dužini 150 m s ulaskom u Zvonimirovoj ulici (ispred zgrade Gradske uprave).

Iz riznice kulturnog blaga može se izdvojiti domaći ples naški, koji se pleše u živopisnim narodnim nošnjama.

TZ grada Novalja: +385 (53) 661 404. info@tz-novalja.hr, www.tz-novalja.hr

CASKA - danas mjesto potopljenog grada Cissa na zapadnom dijelu Paške uvala, po kojem je bizantski car Konstantin Porfirogenet u 10. st. čitav otok nazvao Kissa.

METAJNA

Istraživanje tog područja sve više potvrđuje teoriju istraživača - povjesničara Petra Ferdebara koju je iznio u knjizi "Hiperija", da se mitiska Atlantida nalazila na području između Nina, Vira i Lošinja, te da je to, prije 12000 godina veliko civilizacijsko središte bilo izravno povezano s Caskom.

METAJNA - prvi turisti ovdje su boravili davne 1928. godine. Priroda je na ovom mjestu ostavila trajni pečat u jedinstvenom spoju vjetrova, kamena i mora.

LUN - malo mjesto na krajnjem sjeverozapadu otoka, okruženo krošnjama stoljetnih maslina koje impresivno izgledaju - kao da su izrasle iz kamena. Blaga mediteranska klima i okrepljujuća tišina, idealno mjesto za odmor.

STARA NOVALJA - smještena u mirnoj uvali na sjeverozapadnom dijelu otoka, na blagoj padini, prirodno zaštićena od snažnih vjetrova juga i bure. U mjestu se nalazi zanimljiva crkva sv. Marija od Trinčela iz 15.st., obnovljena 1988. godine kao zavjet za zaštitu od pobačaja.

JAKIŠNICA

Duž uvala nižu se 5 km dugačke pješčane plaže, od kojih najpoznatija Planjka-Trinčel privlači mnoge ljubitelje čistog mora i raznih sadržaja: od sportova na vodi, jedrenja, do ronjenja ili čistog užitka u zavjetrini. Idealna za obiteljski odmor.

TZM Stara Novalja: +385 (53) 651 077. tzm-stara-novalja@gst-com.hr, www.czstara-novalja.hr

Zanimljivosti: Prema podacima C.I.M.P.-a, znanstvene udruge koja prikuplja i proučava usmenu pučku književnost, legende i mitove, na otoku Pagu je pronađeno nekoliko zanimljivosti koje i danas intrigiraju posjetitelje. Neke od njih su:

1. prva dokumentirana viđenjima o pojavi NLO-a nad Pagom od 13. 03. 1413. god. na predjelu današnjeg Starog Grada.

2. otisak u obliku trokuta u kamenjaru nazvan "Paški trokut" kojeg je u svibnju 1999. godine otkrio geodet iz Zadra Zdenko Grbavac, u vrlo kratkom vremenu postao je svjetski zanimljiv fenomen. Lokalitet Paškog trokuta nalazi se oko 1,5 km jugoistočno od Novalje prema trajektnom pristaništu Žigljen (skretanje prema trokutu je označeno). Pod stručnim vodstvom g. Stjepana Zvonarića, organizirani su posjeti lokalitetu tijekom glavne turističke sezone.

3. "Legenda o Svetom Križu" datira iz 15. st., na osnovu koje je C.I.M.P. uspio pronaći temelje crkve sv. Ante, središnje građevine iz te legende koja govori o pomrčini u podne, o izbijanju vode iz zemlje, pojavi jakog hladnog vjetrova i izbijanju krvi iz rana razapetog Isusa na oltaru crkve sv. Ante.

www.otokpag.com

MASLINE U LUNU

RIVIERA
ZADAR

TURISTIČKA ZAJEDNICA
ZADARSKE ŽUPANIJE

Sv. Leopolda Bogdana Mandića 1
23000 ZADAR, Hrvatska
Tel/Fax: +385 (0)23 315 107, 315 316
tz-zd-zup@zd.t-com.hr
www.zadar.hr

Urednici: Ivo Dunatov, direktor; Jadranka Švarc
Art direktor: Julije Skelin
Tekstovi: Mirjana Tepsić, Darinka Širola
Autor staza i dijagrama: Darinka Širola
Fotografije: Andrija Carli, Ante Zubović
Fotografija na naslovnici: Ivo Dunatov

OPIS BICIKLISTIČKIH STAZA OTOKA PAGA

GAJAC

1 Staza Vodice (Pag plaža) - Sv. Jerolim - Gajac - Škunca (Novalja)

Staza započinje od gradske plaže u Pagu kroz naseljeno područje do 4 km dužine gdje se usput možete odmoriti, popiti osvježavajuće piće, pojedsti nešto lagano u restoranu i nastaviti dalje. Na 5,7 km staze sa lijeve strane je planinarska markacija koja označava put za Sv.Vida. Ako ne želite voziti težim putem, produžite dalje do 15. tog meridijana koji se nalazi na 6,3 km ove staze. Paralelno uz stazu nalaze se lijepe uvale i plaže, no prilazi do njih su vrlo strmi tako da vam savjetujemo da pričekate neki bolji i pristupačniji dio sa kojeg ćete se uputiti na kupanje. Na pola puta od početka staze nalazi se izvor bistre, pitke velebitske vode i nudistička plaža Sv. Duh (FKK) na kojoj se možete osvježiti na 11,4 km. Na 12,9 km kod kapele Sv. Jerolim možete se odmoriti u hladovini crnogoričnih stabala i krenuti prema kraju staze u mjestu Novalja. Vozeći se laganim usponom prema Kaštelu, sa lijeve strane se vidi ornitološki rezervat, a 1 km dalje sjećete prometnicu koja vodi u turističko naselje Gajac (skretanje lijevo). Ostanete li na stazi nakon kraćeg uspona makadamom doći ćete ispred mjesta Novalja.

"SLANA STAZA"

2. Staza "Slana staza"

Ova staza je idealna kao prečica za dolazak na cestu koja vodi do Vlačića ili Povljane čime se izbjegava vrlo prometna cesta od Paga prema Zadru. Na 1 km sa desne strane nalazi se stari grad Pag, a 200 m dalje je makadam staza bez težih uspona. Osobiti doživljaj je vožnja uz solišta. Za prelazak biciklima do solane i posjet solani potrebno je kontaktirati dan ranije TZ Pag. Zadnjih tristo metara do izlaska na cestu je uska zemljana staza kroz trstiku. Skretanje lijevo vodi vas do Gorice udaljene šesto metara a desno prema Povljani i stazama br.: 4, 5, 6 i 7.

3. Staza "Stari grad - Košljun"

Dio staze do skretanja za Košljun je isti kao i staza br. 2. Na 4,3 km kada skrenete za Košljun, očekuje vas kraći, ali strmiji uspon makadamom duljine 500 metara. Kada se popnete pruža se pogled na solišta, a u nastavku se spuštate većim dijelom asfaltnom cestom do mjesta Košljun. Nazad u Pag možete voziti cestom kroz živopisan otočni pejzaž, ali istovremeno morate biti na oprezu jer ste svih 9 km njene duljine uključeni u promet. Zadnja tri kilometra staze su dio glavne ceste za ulazak u Pag, prekrasan, ali i opasan spust koji preporučujemo samo iskusnijim biciklistima.

4. Staza "Ptica" Veliko blato

Ako ste krenuli iz Paga stazom br. 2 (desno skretanje na njenom izlazu), nakon 4 km dovest će vas do skretanja na ovu stazu. Izrazito atraktivna za sve kategorije, vožnja asfaltnom, uskom, slabo prometnom cestom. Vožnja duga 2,9 km dovodi vas u područje ornitološkog rezervata. Izlaz staze je na 5,5 km od zanimljivog mjesta Vlačići. Uz prekrasnu plažu nalazi se i ljekovito blato. Prije Vlačića skretanje desno vodi vas u Smokvico i na stazu br. 5.

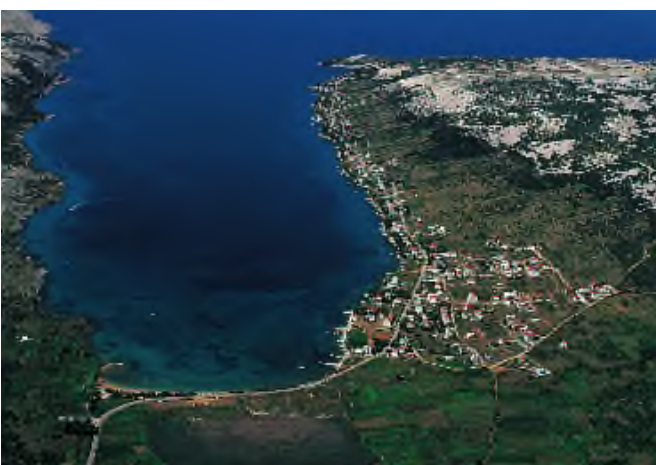
5. Staza "Smokvica"

Uska, asfaltna cesta duga 1,2 km od Vlačića do Smokvice kroz ovdje pašnjake i osamljene male pješčane plaže, dovesti će vas na početak jedne od težih staza, ne zbog svoje duljine već zbog

nepristupačnog terena i oštrog kamenja. Ova staza zahtjeva veliku izdržljivost kako za vas tako i za bicikle. Nakon prijedehih 4,5 km ne preporučamo silaženje sa bicikla i šetnju kamenim okolišem zbog mogućeg susreta sa jedinim otrovnim stanovnikom otoka (zmije poskok). Sav trud biti će nagrađen predivnim zelenim završetkom staze. Nakon 5,5 km nalaze se drvena vrata koja treba zatvoriti za sobom. Staza završava na početku staze br. 6. a udaljenost od Povljana je samo 1 km lagane vožnje.

6. Staza "Prutna"

Na cijeloj stazi nema nikakvih objekata niti izvora vode, stoga se za vožnju dobro pripremite, kupite piće u Povljani ili napuniti bidone. Nakon 1 km od Povljane skretanje desno znači da ste na ovoj stazi. Skretanje lijevo vodi vas na stazu br. 5. Nakon 1,5 km su velika vrata koja treba za sobom zatvoriti, tu počinje i lagani uspon makadamskom stazom. Vozite se cijelo vrijeme kamenim okolišem po samom vrhu malenog poluotoka Prutna. Cijeli okoliš je išaran ogromnim dalekovodima. Na kraju staze pruža se pogled na Paški most.

STARA NOVALJA

7. Staza "Rt Dubrovnik"

Prvi dio staze vozi se uz obalu kroz šumarak na čijem rubu je plaža. Nakon 1 km potrebno je za sobom zatvoriti vrata na ogradi. Po stazi prekrivenoj ostrim kamenjem počinje lagani uspon. Nema hladovine, niti mogućnosti okrijepje. Sa vrha staze pruža se prekrasan pogled na Košljunski zaljev sa desne strane. Bez obzira na težinu staza nije preduga. Za svaki slučaj potrebne su rezervne zračnice jer oštro kamenje i trnje mogu lako probušiti gume. Zadnji dio staze vodi pored pastirskih kućica i torova. Izlaz staze je na cesti za Povljanu koje se nalaze na 1 km, a na 400 metara udaljenosti je i staza br. 4.

8. Staza "Šimuni - Uvala Girenica"

Ovu stazu koristite i kao prečicu za Mandre. Na početku staze sa lijeve strane je odvojak za kamp i plažu u Šimunima. Nakon 2,6 km uska asfaltirana staza sječe cestu Kolan-Mandre. U sezoni je potreban oprez jer je do toga dijela staza vrlo uska i ograđena kamenim zidovima, te je mimoilaženje sa drugim sudionicima otežano. Nakon raskršća nalaze se dvije makadamske staze koje vode do Uvale.

Prva vodi ravno do Uvala, a druga počinje nakon vožnje prema Mandrama (400 m) po cesti. Najprije laganim, a kasnije nešto oštrijim spustom dolazite u prekrasnu uvalu Girenica, gdje se možete okrijepiti u restoranu, ali samo u sezoni.

CASKA

9. Staza "Kolan"

Ako krećete iz Kolana ova staza vas upućuje na dolazak na stazu br. 1, skretanjem desno dolazi se u Pag, a ako nastavite ravno stižete u Novalju. Staza je kratka, zanimljiva zbog vododerna i visoke trstike, te vožnje kroz polja. Prijevoj prema mjestu Mandre je vrlo težak i preporučujemo ga samo onima sklonijima ekstremnijim oblicima sporta ili vrlo iskusnim biciklistima. Tako možete doći na stazu br. 8. ili, ako ste krenuli iz Paga, nakon Sv. Jerolima skretanje lijevo dovodi vas na ovu stazu za Kolan. U Kolanu se možete osvježiti ili kupiti domaće proizvode: paški sir, prošek, skutu.

10. Staza "Kamenolom"

Staza kreće sa ruba Stare Novalje, prije trajektnog pristaništa na lijevoj strani, potrebno je zatvoriti za sobom velika vrata. I tada

STAZA "KAMENOLOM"

krećete na avanturu dugu 10,5 km. Nakon 500 metara težeg uspona vožnja se nastavlja makadamskom cestom. Na prvom lijevom odvoju (800 m), možete se spustiti do prekrasne plaže. Ako ste ipak odlučili svladati ovu stazu usponi se smjenjuju sa spustovima nakon 5 km staza se "smiruje". Na 6,8 kilometru dolazite do prvog kamenoloma. Na 7,4 km nalazi se sa lijeve strane odvojak do pojilišta za ovce. Možete tamo napraviti kratki odmor ili nastaviti do drugog kamenoloma na 8,8 km. Nakon spuštanja u centar kamenoloma, došli ste na kraj 10,5 km staze. Par stotina metara dalje nalazi se cesta koja vodi od Žigljena prema Novalji. Ako skrenete lijevo za Žigljan nakon 2,1 km je skretanje desno prema UFO parku. Skretanjem desno na kraju ove staze, dolazite na prekrasan spust. Nakon 1350 metara skretanje lijevo vodi vas do Caske, a dalje uz obalu po kamenoj stazi još 1000 metara do poznate plaže Zrče sa raznim sadržajima: beach club Calypso, fast-food, osvježavajućim pićima. Također možete provjeriti svoj e-mail.

11. Staza "Novaljsko polje"

Staza je pogodna za sve ljubitelje prirode staza i za obiteljsku vožnju. Nakon 1,7 km od centra Novalje možete uživati u manjim usponima i vožnji preko malih mostova. Ne morate se držati označenog dijela staze, nego se možete poigrati presjecanjem raznih smjerova unutar polja. Zahtjevniji mogu otići na stazu br. 12 ili nadopuniti ugodaj izletom do Caske.

VINSKE STAZE

12. Staza "Vinske staze"

Zbog oštarih uspona ova staza zahtjeva potpunu koncentraciju i dobru kondiciju. Na kraju staze možete uživati u pogledu na Novaljsko polje. S lijeve strane se nalazi vinski podrum. Izvrstan meni u isto takvom ambijentu biti će vam dovoljna nagrada.

13. Staza "Caska - Metajna - kanjon Ručica"

Ova staza je ujedno i prometnica. Nemojte je zaobići (uz dodatan oprez, svakako) jer nudi prekrasan ugodaj vožnje. Užitek je voziti se na 20 - 30 m n/v uz polja i pogled na Paški zaljev. U Kustićima i Zubovićima na pola staze moguće se okrijepiti, a duž cijele staze gdje god da se spustite do mora (prema vlastitom nahodjenju) možete napraviti pauzu i okupati se. U Metajni se svakako napijte na izvoru velebitske vode ili kušajte izvrsne pržene girice. Iz Metajne skretanje lijevo dovodi vas nakon 2 km do uvale Ručica i prekrasne plaže. Kod Slaveka (Grill Kanjon) možete jesti, piti i odmoriti se bez obzira u koje vrijeme došli. Dok se budete kupali na plaži zvuk velikog zvona navjestiti će da su vam ručak ili večera spremni. Uživajte!

14. Staza "Novalja - Lun"

I ova staza je ujedno prometnica kao i staza br. 13. Stoga vrijedi isto pravilo; u sezoni dodatan oprez! Svakog biciklistu razveseliti će vož-nja od Novalje do Luna. Bez obzira na duljinu, moguće je potražiti odmor skretanjem lijevo (ako idete iz Novalje) do plaža Potočnica ili Jakišnica. Poseban doživljaj je vožnja zadnjim dijelom staze pored stabala masline starijih i više od 1000 godina! Lun je prekrasno mjesto gdje se možete okrijepiti u restoranima koji nude domaće specijalitete.

Eko - turistički put

Na "put najljepšeg vidika" kreće se na 200 m od centra Paga do ceste prema groblju. Nakon toga lagana šetnja uzbrdo na dužini od 2 800 metara do repetitora na nadmorskoj visini 263 m. Penjanje kamenim dijelom puta zahtjevniji je pothvat, a pogodan je i za ljubitelje ekstremnog biciklizma. Uz put rastu autentične aromatične i ljekovite biljke poput kadulje. Sa vrha se pruža prekrasan pogled na grad Pag i Velebitski kanal. Moguće je nastaviti šetnju cestom prema jugu do plaže u Šestakovcima ili prema mjestu Gorica, no izlaz je na glavnoj prometnoj cesti, 4 kilometra od grada Paga.

